

Д.Е. Прусов

д. техн. наук, професор

ORCID ID: 0000-0002-1720-2798

Ю.С. Вітвицька

ORCID ID: 0000-0003-3784-4808

Інститут інноваційної освіти КНУБА, м. Київ, Україна

АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА ПРИ ПЛАНУВАННІ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ТЕРИТОРІЇ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ

Сьогодні, однією з основних проблем розвитку стає проблема правильної планувальної організації міста з урахуванням ускладнення міських систем. Недооцінка при розробці генеральних планів цих міст історичних традицій, соціальних аспектів та звичок населення, характеру місцевості та забудови, приводять до значних порушень у функціональному розвитку міста та його систем. Найбільше це відображається на соціально-планувальній структурі, яка формує середовище, призначене для спілкування жителів у процесі задоволення їхніх побутових потреб.

Тема просторового розвитку, включаючи розвиток міст, заснована на принципах "збалансованого просторового розвитку", відображена у провідній парадигмі ХХІ століття – сталого економічного, соціального та екологічного розвитку. Дослідження проблем сталого розвитку міст, наразі є одним із центральних напрямків наукового обґрунтування планетарної концепції сталого розвитку [1, 2, 3]. В окремому розділі "Сталі міста і населені пункти" розділу "Рамкова програма дій та наступні заходи" підсумкового документу Конференції ООН зі сталого розвитку зазначено "необхідність застосування цілісного підходу до урбанізації та розвитку населених пунктів" [4, pp.134-137].

Принципова можливість вивчення даного питання можлива завдяки досягненням в галузях теорії і методології системного аналізу, теорії містобудування та територіального планування, містобудівних інформаційних технологій, та концепцій формуванням соціальної інфраструктури розселення. Загальноприйняті методи типового проектування територій, хоча і забезпечують загальне функціонування міського організму, та не вирішують локальних проблем розвитку всіх складових міста загалом і розвитку соціально-планувальної структури зокрема.

Метою дослідження є системний аналіз теоретичних основ для подальшого формування практичних містобудівних рекомендацій щодо

впровадження основних принципів сталого міста у плануванні та реконструкції територій житлової забудови з урахування національної специфіки використання передового досвіду розвинених країн при реалізації сучасних ефективних підходів і програм комплексного сталого розвитку міст і цілих регіонів держави.

У новітній історії України сталий розвиток території довгі роки не був популярним. Нове житлове будівництво велося точковою забудовою, на вже повністю сформованій території, з цієї причини з'явилося додаткове і серйозне навантаження на існуючі комунальні мережі, та більшість забудовників знову акцентували увагу на комплексному освоєнні території при проектуванні житлового будівництва.

Одним з методів сталого розвитку міста є комплексне освоєння території. Найголовнішою перевагою при реалізації проектів комплексного освоєння території є можливість реалізувати при його проектуванні цілий майбутній мікрорайон. Одним із найголовніших етапів при проектуванні є розробка майбутніх необхідних комунальних мереж і всієї інфраструктури, в тому числі і соціальної. Як правило проекти комплексного освоєння території житлового будівництва серед забудовників здійснюються на територіях вільних від житлової та промислової забудови, зазвичай це далекі території від центру міста, тому таким проектам властива більш приваблива вартість житла за квадратний метр в порівнянні з іншими квартирами, що знаходяться ближче до центру міста і звичайно, як правило в таких районах набагато краще екологічна обстановка.

Також, одним з головних факторів при виборі і проектуванні району забудови комплексного освоєння є близькість місць прикладання праці, як правило йому відводиться визначальна роль при виборі місця розташування майбутнього будівництва, тому вибране місце будівництва мікрорайону межує з діловими центрами чи великими промисловими зонами, заводами або майбутніми технопарками. Основний акцент робиться на те, що жителі майбутнього району будівництва, можуть проводити свій основний час, здійснювати трудову діяльність і проводити повноцінний відпочинок зі сім'єю, не покидаючи межі свого району, в таких мікрорайонах заздалегідь передбачається вся необхідна соціальна інфраструктура і комплексно проектується у вигляді, наприклад, дитячих садків, шкіл, великих спортивних та ігрових майданчиків, льодових арен і торгових центрів.

На даний момент немає єдиного визначення поняття – сталого розвитку території, однак, дане визначення можна описати і в подальшому використовувати поняття, як проект, в якому проектується і реалізуються умови сприятливі для населення в якому

вони будуть проживати і також створюється обов'язково безпечне середовище для життя міського населення, одна з головних цілей якої є стабільний розвиток і поліпшення території за допомогою здійсненні роботи структур між муніципальними та приватними структурами, в сфері реалізації та подальшої експлуатації всіх, хто знаходиться на території будівель і об'єктів соціальної та комунальної інфраструктури.

У свою чергу проекти, реалізовані за концепцією комплексного освоєння, допомагають поліпшити сформовану в регіоні проблему системи розселення населення із старого житла. Як правило такі великі проекти житлового будівництва будуються на певних засадах і прогнозах соціального і економічного розвитку міста з принципів органів муніципальної та державної влади, часто такі прогнози дуже сильно різняться між органами державного управління, для поліпшення механізмів прогнозу потрібне додаткове вивчення і дослідження проблеми.

Дослідження історії комплексного освоєння території дозволяє помітити, що реалізація подібних проєктів, схожих за своєю концепцією, почалася дуже давно, як випливає з джерел ще в 30-х роках минулого століття. Варто відмітити, що це загальна тенденція розвитку для багатьох країн.

Аналіз аспектів впровадження принципів сталого розвитку міста при плануванні та реконструкції території житлової забудови, дозволяє узагальнити те, що проєкт сталого розвитку території на сьогоднішній день є оптимальним вибором як для населення, так і в цілому для міста, оскільки основою проєкту є не просто концепція реалізація забудови, а комплексне комфортне середовище проживання, що вимагає подальшого розвинення всіх необхідних областей містобудування.

Список використаних джерел:

1. Порядок денний на XXI століття / Глава 7. Сприяння сталому розвитку населених пунктів http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/agenda21_ch7.shtml.

2. Йоганнесбурзька декларація зі сталого розвитку http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/decl_wssd.shtml.

3. План виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку. А / CONF.199 / 20 http://www.un.org/russian/conferen/wssd/docs/plan_wssd.pdf.

4. Майбутнє, якого ми хочемо. Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 66/288. - NY: UN Distr.: General. 11.09.2012. 68 с. <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/476/12/PDF/N1147612.pdf?OpenElement>.